

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 849/2019
30.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душанка Давидов, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ..., чији је пуномоћник Дејан Укропина, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1109/18 од 14.09.2018. године, у седници одржаној 30.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1109/18 од 14.09.2018. године у ставу првом и трећем изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1109/18 од 14.09.2018. године у ставу другом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору ПП 283/15 од 16.01.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор недостатка пасивне легитимације. Ставом другим изреке, делимично је усвојен захтев. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то за претрпљене физичке болове 100.000,00 динара, претрпљеног страха 100.000,00 динара, душевног бола због умањења животне активности 100.000,00 динара и душевног бола услед естетске наружености 50.000,00 динара, укупно 350.000,00 динара, са законском затезном каматом од 16.01.2018. године до исплате. Ставом четвртим изреке, део захтева тужиоца, преко досуђеног износа од 100.000,00 динара, до траженог износа од 400.000,00 динара по основу душевног бола због умањења животне активности, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као и део захтева којим је тражено да тужени плати тужиоцу на име новчане ренте 15.000,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од 09.01.2017. године, па доживотно, и да је заостале рате дужан исплатити одједном у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, је одбијен. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 155.577,61 динар.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1109/18 од 14.09.2018. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у одбијајућем делу и обавезан тужени да тужиоцу по основу накнаде штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности плати још 40.000,00 динара, са затезном каматом од 16.01.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијене су жалбе и потврђена првостепена пресуда у преосталом делу. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 87/18) и утврдио да је ревизија делимично неоснована, делимично недозвољена.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац (рођен ... године) био је у радном односу код туженог по основу више уговора о раду на одређено време у периоду од 14.10.2013. године до 13.12.2014. године, на пословима Рад на овој машини подразумевао је личну и колективну норму. Због доброг савладавања рада тужилац је постављен за координатора на линији ..., где је радио упоредо на две машине. Тужилац је поред активног рада на машини морао да контролише и рад других запослених. Приликом рада на машини тужилац је био у стојећем, полусагнутом положају осам часова уз активно учешће десне ноге, којом је гурао папучицу, док је лева нога трпела статичко оптерећење због оваквог положаја, а трпео је и кичмени стуб, због сталног принудног положаја динамичког вертебралног сегмента. Након шест месеци рада на овој машини код тужиоца су се јавили најпре блажи, а затим јаки болови у задњој ложи и колону леве ноге, где се повремено појављује и циста, као и отоци, што је довело до храмања тужиоца. Од 02.06.2014. године тужилац је био привремено спречен за рад због болести. У том периоду користио је физикалне терапије, а од стране специјалисте ортопеда констатовано је пуцање задњег рога унутрашњег мениска левог колена, делимично оштећење предњег укрштеног лигамента у пределу доњег припоја, умерена хондро малација – размекшавање хрскавице чашице колена. Другостепена лекарска комисија констатовала је да је тужилац способан за рад од 30.07.2014. године, са препоруком да се усвоји предлог за распоређивање на лакше радно место, међутим, тужилац је након враћања на рад наставио да ради исте послове. Тужиоцу је 04.09.2014. године урађена артроскопска операција левог колена са парцијалном менисектомијом унутрашњег мениска колена, а следећег дана пуштен је на кућно лечење, па с обзиром да је отежано ходао и да је и даље била присутна бол у колону, отпочео је физикални третман, због чега је био спречен за рад до 16.11.2014. године. По упуту лекара тужилац није смео да клечи, чучи и дуже стоји, па је предложена промена радног места. Решењем Националне службе за запошљавање од 03.03.2015. године, код тужиоца је утврђен први степен тешкоћа и препрека у раду које су мале, не утичу на радну способност и утврђен му је статус особе са инвалидитетом која се запошљава под општим условима. Утврђено је да тужилац није способан за дуже стајање, ходање, дизање и гурање терета већег од 10 килограма, јер постоји

комплексно оштећење левог колена до којег долази услед претераног оптерећења изазваног дужим стајањем, ходањем или скакањем, а може бити изазвано и незгодним покретом при неким активностима, као што је савијање уз истовремену ротацију колена која је удружена са вертикалним оптерећењем. У таквим случајевима услед јаког притиска на горње и доње површине колена, менискус пуца. Код тужиоца и даље постоје тешкоће при ходу који је храмајући и даље има болове и ограничене покрете у левом коленом зглобу, као и болове у десном куку. Ход и ослонац тужиоца су несигурни, присутна је болност и ограниченост покрета у десном зглобу кука, као и у левом колenu које је видно отечено и покрети су лимитирани у већем обиму, због чега није више способан за посао оператера на машини за шивење. Код тужиоца је дошло до смањења покретљивости левог колена за једну трећину, због чега је наступило умањење животне активности од 7%, услед чега тужилац трпи душевне болове. На основу налаза и мишљења судског вештака медицинске струке утврђени су интензитет и трајање физичких болова и страха код тужиоца и степен наружености, као и да постоји узрочно-последична веза између посла који је тужилац обављао код туженог и насталих штетних последица.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је на основу члана 164. Закона о раду и члана 200. Закона о облигационим односима делимично усвојио захтев тужиоца, налазећи да се ради о штети насталој на раду и у вези са радом, будући да је положај у коме је тужилац обављао посао код туженог довео до статичког оптерећења са притиском на горње и доње површине левог колена и са пуцањем менискуса, која повреда је у узрочно-последичној вези са послом који је тужилац обављао код туженог и да постоји одговорност туженог за насталу штету.

Апелациони суд је побијаном пресудом потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу, а преиначио у одбијајућем делу, тако што је обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати још 40.000,00 динара, прихватајући као правилан закључак првостепеног суда да постоји узрочно-последична веза између посла који је тужилац обављао код туженог и насталих штетних последица.

Врховни касациони суд налази да се неосновано ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14), прописано је ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Код утврђеног да је тужилац био у радном односу код туженог у временском периоду од 14.10.2013. године до 13.12.2014. године, на пословима ..., да је због доброг савладавања рада тужилац постављен за координатора на линији ... где је радио упоредо на две машине, да је поред активног рада на машини морао и да контролише рад других запослених, да је приликом рада на машини тужилац био у стојећем, полусагнутом положају осам часова уз активно учешће десне ноге којом је гурао папучицу, док је лева нога трпела статичко оптерећење због оваквог положаја, као и кичмени стуб, због сталног принудног положаја динамичког вертебралног сегмента, да су се након шест месеци рада на овој машини код тужиоца јавили најпре блажи, а затим јаки болови у задњој ложи и колenu леве ноге, где се повремено појављују цисте,

као и отоци, што је довело и до храмања тужиоца и да је утврђено да постоји узрочно-последична веза између послова које је тужилац обављао код туженог и насталих штетних последица, односно умањења животне активности, то је правилан закључак нижестепених судова да је тужени у обавези да тужиоцу накнади штету коју је претрпео, правилном применом материјалног права.

Висина накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности од 140.000,00 динара правилно је одмерена у складу са свим околностима из члана 200. Закона о облигационим односима, а у вези са чланом 232. ЗПП.

Стога су неосновани наводи ревизије којима се оспорава правилност примене материјалног права и узрочно-последична веза између посла који је тужилац обављао код туженог и насталих штетних последица, с обзиром да се ради о штети насталој на раду и у вези са послом који је тужилац обављао код туженог, с обзиром на то постоји одговорност туженог за насталу штету.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у преосталом делу, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија недозвољена.

Тужбом поднетом 03.07.2015. године тужилац је тражио накнаду штете у укупном износу од 650.000,00 динара. Првостепеном пресудом делимично је усвојен захтев тужиоца за износ од 350.000,00 динара, а одбијен за 300.000,00 динара. Другостепеном пресудом, првостепена пресуда је потврђена у усвајајућем делу, а преиначена у одбијајућем делу, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете на име умањења животне активности исплати још 40.000,00 динара.

Према члану 403. став 2. тачка 2 ЗПП, ревизија је увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака, а према члану 403. став 3. истог закона ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се ревизијом туженог побија другостепена пресуда и у потврђујућем делу у коме је вредност предмета спора 350.000,00 динара, ревизија у том делу није дозвољена, због чега је на основу члана 413. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Одлука о захтеву туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији донета је применом члана 153. и 165. ЗПП, јер тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић